

WANDA LOTTER

ur. 1939; Kryczyłsk

Miejsce i czas wydarzeń	Piła, Lublin, II wojna światowa, PRL
Słowa kluczowe	projekt Lublin. Opowieść o mieście, losy wojenne, rodzice

Losy rodziny po II wojnie światowej

Urodziłam się na dawnych ziemiach polskich, 9 września 1939 roku, wieś nazywała się Kryczyłsk – wypisz wymaluj Anatewka – województwo Wołyń, powiat Kostopol. Okupacja, wiadomo, z miejsca na miejsce, ukrywanie się. Potem obóz, nie był to wprawdzie obóz koncentracyjny, ale dla dziecka obóz pracy niewolniczej na terenie Austrii, dokładnie na przedmieściach Wiednia, [był] wyjątkowo uciążliwy i trudny. Rok [19]45 – powrót bydłocymi wagonami do Polski. Moja mama w stanie kompletnego wycieńczenia nie dojechała do celu, a chodziło o to, żeby dojechać do Gdańska. Nie wiem dlaczego marzeniem mojego ojczyma było, ażeby osiedlić się w Gdańsku – okno na świat, ale matka nie dała rady dojechać i zatrzymaliśmy się w Pile. Piła jeszcze wówczas nazywała się Schneidemühl, jeszcze nawet nie miała nazwy polskiej. Byliśmy chyba osiemnastą rodziną, która osiedliła się w tym kompletnie zrujnowanym mieście. Początki [były] jak zwykle trudne, ale udało się jakoś przeżyć i tam mieszkaliśmy do [19]52 roku.

Ja niestety swojego [prawdziwego] ojca nie pamiętam. Mój ojciec i cała rodzina mego ojca musieli jeszcze sobie grób kopać, wszyscy w Sarnach zostali zamordowani. A ojczymowi udało się uratować moją matkę i mnie i tak już zostało. Małżeństwo zawarli zaraz po wojnie, po powrocie do Polski. Ojciec był dosyć zaradnym człowiekiem, otworzył na początku drobny warsztat, który potem rozrósł się do ogromnej firmy, potem wybudował nawet olejarnię, którą czym prędzej upaństwowiono. I w [19]52 roku ojciec, który pochodził dokładnie z przedmieść Lublina, ciągnął do swoich. A ponieważ uważał, że córkę, jedynaczkę, należy kształcić – w Pile nie było wyższych uczelni, a w ogóle nie przychodziło im do głowy, że można mnie wysłać gdzieś poza dom po tych przejściach wojennych – wobec tego przyjechaliśmy do Lublina.

Data i miejsce nagrania	2006-02-10, Lublin
Rozmawiał/a	Wioletta Wejman
Redakcja	Piotr Krotofil
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"